

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofljsk.
poštopju (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Nadvojvoda Albreht in Hrvati naši brati.

Avstrijsko-ogerski ministri so sicer izrekli, da gledé rusko-turške vojske Avstrija ostane za-
časno neutralna, t. j. nobenostranna. Ministri da-
jejo nam tedaj vedeti, da bi Avstrija utegnula tudi
iti v boj. Toda zoper koga, zoper Turka ali zoper
Rusa? Ustavoverci želijo mir, ali pa boj zoper Ruse,
če Angleži in pruska Nemčija pomagajo; Magjari bi
pa kar hitro radi z svojimi honvedi na strani av-
strijske vojske vdrli Turka branit. Slovani, večina
avstrijskih prebivalcev, še smo najbolj mirni in
tih, čeravno bi imeli z vsemi avstrijskimi do-
morodi vred uzrokov dovolj, svoj glas povzdigniti
za osvobodjenje krščanske raje na Turškem, za
Avstriji ugodno rešenje nevarnega turškega pra-
šanja v porazumu z Rusijo. Toda Poljaci nečejo,
Čehi, Slovenci, Slovaki in Srbi sedaj ne moremo
zdatne besede spregovoriti, Hrvatje pa so molčali
v ogerskem zboru, v svojem hrvatskem saboru, v
novinah. Drugi Slovani smo žalostni mislili, da
so se rojaki slavnih Zrinijev, bana Jelačića itd.
svojej zgodovini, svojemu slovanskemu poklicu iz-
neverili. Ali hvala Bogu, v tem smo se varali.
Hrvatje so pretečeni teden slovesno, sijajno pa
tudi modro vsemu svetu naznanili, da temu junaš-
kemu narodu še vedno živo bije pravo, stalo hrva-
tsko, zvesto avstrijsko in iskreno slovensko srce.
Poslužili so se v ta namen prihoda svetlega nad-
vojvode Albrehta v Zagreb. Ta slavni ud naše
svitile cesarske rodbine sluje kot naš prvi general
(kajti on edini se zamore ponašati, da je sovraž-
nika v veliki bitki premagal, kar je storil l. 1866.
pri Custozi), kot avstrijski domorod, kot prijatelj
Slovanov in kot poseben ljubimec ruskega cara
ter kot zagovornik porazuma in zveze Avstrije z
mogočno Rusijo. Ali ta sloves o njem je tudi
kriv, da ga naši ustavaki, še bolj pa Magjari niso
tako veselili, kakor bi morebiti bilo prav. Tem bolj
se ga pa veselimo vsi pravi avstrijski domorodi,
celó posebno pa Slovani, kar so te dni Hrvatje,
naši sosedni bratje, kaj sijajno svetu pokazali.

V sredo 9. maja se je nadvojvoda Albreht,
kot višji inšpektor naše vojne, okoli 11. ure do-
poldne pripeljal iz Belovara po železnici v Zagreb.
Na kolodvoru, ki je bil ves opletan in okinčan,
so ga sprejeli z gromovitimi „živio“ klici in z svi-
ranjem cesarske himne; Mažuranič ban ga je po-
zdravil kot slavnega maršala in dobitnika v imenu
cele Hrvatske, nadškof Mihajlovič v imenu hrvat-
ske duhovščine in župan dr. Andrijevič v imenu
mesta Zagreba. Županu je nadvojvoda, od sijaj-
nega sprejema vidno genjen, rekel pomenljive
besede: „Hvala Vam srdačna! Neću propustiti, da
ovaj izraz vjernosti i odanosti priobčim Nj. ces.
kralj. Veličanstvu na znanje. Ja sam uvjeren kako
o vernoj privrženosti hrvatskoga naroda prema
prev. prestolu, tako i o njegovej hrabrosti i požrtvo-
vnosti; uvjeram sam kano što su Hrvati dosada da
će oni in u buduće v dobrih in zlih dana verno
stajati uz svoga vladara i monarhiju“. Ta odgo-
vor je pouzročil živahne „živio“ klice. Potem se
je slavni gost peljal od več sto kočij spremljan
skozi lico k gostilnici pri „avstrijskem cesarju“. Ulica
je bila natlačena z ljudmi, vsa okna, vsi
prozori bili so polni gledalcev; vse hiše opletene,
kakor na sv. Telovo. Gromovito „živio“ klicanje
se je od vseh strani razlegalo. Pred gostilnico
bili so nastavljeni vseučilišni dijaki, veterani, so-
kolci, gasilci, vsi v lepi narodni obleki. Nadvoj-
voda jih je prijazno pozdravljaj. Prišedšemu v
gostilnico prikaže se 60 krasno opletanih devic,
ki so nosile v rokah vence, ovite v narodne boje.
Gospodična Milka Draškovičeva mu je poklonila
krasen venec in ga nagovorila: „Carska Visosti!
Kčeri glavnoga grada kraljevine Hrvatske pozdrav-
ljaju viernimi srci svetlo lice Vaše carske Visosti,
radujući se, što se je k nam svratio toli uzvišen
gost, dična grana prejasne carske porodice. S naj-
iskrenijim oduševljenjem kličemo iz dna srдца
naših: Bog poživio, Bog blagoslovio prejasnoga
nadvojvodu Albrehta; vazda mu evala junaška
sreća na braniku monarhije. Živio!“ Nadvojvoda
se je devicam naklonil rekši: „Zahvaljujem Vam
se“, potem je stopil na prozor ali balkon ter se

prikazal vsemu ljudstvu. V tem trenutku zadoni ruska carska himna, "čim je izražena hrvatska želja, da sadanje prijateljstvo izmedju dviju careva, kojoj je prejasni nadvojvoda nosi, trajno ostane na srečo obiju carevina i da ono povrati našu braću u Bosni i Hercegovini nakon otrgnuća i stradanja tolikih stoljeća, staroj kraljevini Hrvatskoj". Gromoviti "živio" in "slava" so spremljali sviranje ruske himne. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno in nadvojvoda počesčen z sijajno bakljado, pri kateri je 180 pevcev zapelo Zajčevo koračnico: "U boj, u boj, — nek Turčin zna, kako mremo mi". Naposled se zberejo nosilci bakljad, zastav in barjakov okoli spomenika bana Jelačića, nagnejo barjake proti njemu in iz tisoč grl zaori: slava mu!

Naposled omenimo še spomenico, katero je isti den hrvatska vseučilišna mladež objavila. V spomenici se naznanjajo želje hrvatskega naroda namreč: naj svitli cesar Franc Jožef kot hrvatski kralj hrvatski narod Bosne in Hercegovine reši izpod turškega jarma in lepi deželi pridruži Hrvatskej in tako vse dele nekdanje hrvatske kraljevine zediní v eno celoto!

Tako so Hrvatje, naši bratje, svetu pokazali svoje želje gledé turškega prašanja. Hvala jim in slava! Vsi Slovenci, vsi avstrijski Slovani smo tega neizmerno veselí!

Gospodarske stvari.

Pokončevanje plevla.

Razumen in marljiv kmetovalec si bode kolikor najbolj mogoče prizadeval iz svojega zemljišča potrebiti vse tiste rastline, katere bi utegnile njegovim pridelkom škoditi. Take škodljive rastline, ali plevel, so dvojne; prvim prištevamo rastline, ki se po semenu zaplojajo, drugim pa one, katere se po koreninah in stebliških izrastkih pomnožujejo. Zatiranje takih škodljivcev se godi na mnogo vrstni način. 1. Njiva, ki je polna plevla, se začne bolj skrbno in ob pravem času obdelovati; posebno zdatno je globoko oranje jeseni, večkratno vlačenje z ostro brano. 2. Mnogo plevla se pokonča tudi, če se vsejana setva pri ugodnem vremenu, t. j. kedar je zemlja suha, z brano dobro povlači. Brana potrga zaraščeni pleveli in ob enem pomore vsejanemu sadežu do zraka, svitlobe in toplote, kar njegovo rast vidno pospešuje. 3. Modra razvrstitev sadežev; nikoli se ne smeta 2 okopavna sadeža zaporedom na isti njivi nasaditi, sicer bo njiva kmalu polna plevla. 4. Čist gnoj je velike važnosti za pokončanje plevelnih rastlin. Smeti in pometi iz škednov, podov, dvorišča itd. naj se tedaj ne mečejo na gnojišče, ampak spravljajo v stran za dober kompost, sicer pride

z gnojem mnogo plevelnega semena na njivo nazaj. Mnogo takega škodljivega semena se na njive spravljata tudi po živinskih iztrebkih in v gnoju zato, ker ga živali mnogo povžijejo z senom, deteljo itd. pa mu v svojih trebuhih vendar kaljivne moči ne zaterejo. Tukaj pomaga parenje krme z kropom, kar vsakemu semenu vkonča kaljivno moč. 5. Seme za setavo se naj pripravi vselej mogoče čisto; če se poznej na njivi prikaže ljulika, plevel, ga je treba iti plet, kar se najbolje opravlja ob vremenu, ki ni premokro pa ne presušno. Pletva je mudno in precej drago delo, natrgani plevel se položi živini za klajo. 6. Najbolj zarašča plevel na vlažnih mestih njive, takaj pomaga drenaža, bodi kakoršnakoli. 7. Kder so zemljišča jako razkosana in daleč med drugimi posestvi razdevana, ondi se nahajajo tudi mnoga vratišča, age, meje itd., kder se navadno zareja veliko plevelnatih rastlin, kojih seme potem veter po bližnjih njivah raznaša. V takih razmerah morajo vsi sosedi skup segnuti in vsak po svoji agi itd. marljivo pred cvetenjem pokositi in potrebiti plevelnate rastline; tako skupno in vzajemno pokončavaje tukaj največ zda, eden sam ne opravi ničesar, ves njegov trud bi bil za stonj. —

O pridelovanju živinske krme na polju.

II. Prednosti, ki jih taka krma ima, so na kratko sledeče: 1. Se živina, ako se njej detelja z raznimi travami pomešana zelena poklada, nikdar ne napihne. 2. Je taka krma zaradi različne sestave mnogo boljša od čiste same rudeče detelje. 3. Se taka mešanica tudi dosti lagle suši, nego čista detelja, in tudi ne gre toliko listja v zgubo, ker se toliko ne omane in je krma tudi dosti boljša. 4. Vsejana krma ne pozebe tako lahko ko čista detelja. In če detelja tudi nekaj vmes pozebe, to ne dela toliko škode, ker se razna trava tim bolj obraste in nastale plehe preraste. 5. Je slednjič pridelek dosti večji ko od čiste detelje.

Vsak skušen kmetovavec ve iz večkratne skušnje, da se včasih na travniku lepa trava vidi in vendar se nje le malo nakosi. Pridelek po tem takem ni tolik, kolikoršnega si je gospodar pričakoval in želel, ker med visokimi travami primanjkuje tako imenovanih pritličnih trav. Te skušnje bi morali kmetovavci, kedar krmine rastline sejejo, vedno pred očmi imeti in med deteljo visoke in nizke trave posejati. Tako bi se ne le množina pridelka povišala, ampak tudi dobrota pridelane klaje povečala. Pri tem se pa ni bati, da bi se po gosto posejanih travah detelji škoda delala, ker detelja, če ji je le zemlja ugodna, dosti močnejše raste, in le, če se je detelja travi umaknila, ta na njeno mesto stopa in se lepo razrašča. Travnino seme se pa le sme sejati, ko ni vetrovno. Pri izbiri semena se pa mora posebno na trave ozir jemati, ki v dotičnih krajih najbolj in najlepše divje rastejo. Po goratih krajih sem ter tje po goličavah, mejah in potočnih brežinah rastejo v